

Beredskapsplan vid pandemisk influensa

1 Inledning

Influensa har en påverkan på folkhälsan med stor sjuklighet och även dödlighet. Om nya varianter av virus uppstår som sprids från människa till människa uppstår en pandemi som innebär att stora grupper av människor insjuknar, befintliga vårdresurser är otillräckliga och hela samhällsstrukturen kommer att kraftigt påverkas. Det är viktigt att det finns en god beredskap att vidta åtgärder som begränsar spridningen av sjukdomen i befolkningen och lindrar sjukdomsförloppet hos den enskilde. Kommunen har ett geografiskt områdesansvar och därför har externa aktörer som bedömts som samhällsviktiga inventerats utifrån en eventuell pandemi.

Denna plan är framtagen för att öka kommunens förmåga att hantera effekterna av en pandemi och är en revidering av 2006 års beredskapsplan för pandemisk influensa.

2 Styrande underlag

- Socialstyrelsen - Beredskapsplanering för en pandemisk influensa - nationella insatser, 2005-09-07
- Socialstyrelsen – Beredskapsplanering för en pandemisk influensa - underlag för regional planering, artikel nr 2005-130-2
- Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och vid höjd beredskap
- Krisberedskapsmyndigheten - Vägledning inför kriser, del 2 Att planera inför en pandemi, 2008:1
- Sollefteå kommun - Krisledningsplan för Sollefteå kommun, kommunfullmäktige 2007-09-24 § 138

3 Ledning och organisation

Kommunens normala ledningsorganisation är grunden om kommunen drabbas av pandemisk influensa. Ansvars-, likhets- och närhetsprincipen gäller.

Krisledningsplan för Sollefteå kommun gäller, tillsammans med Beredskapsplan för pandemisk influensa.

4 Mål

Sollefteå kommun har en beredskapsplan för pandemi för att snabbt och flexibelt kunna reagera inför, under och efter en pandemi för att minimera effekterna för samhället, medborgare och medarbetare.

- Kommunen ska så långt som möjligt genomföra sin normala verksamhet men med fokus på att upprätthålla samhällsviktig verksamhet
- Kriskommunikationen måste förberedas och genomföras så att allmänhetens förtroende bibehålls samt bidra till minskad smittspridning

5 Ansvarsfördelning inom smittskyddsområdet

Ansvariga för smittskydd samt hälso- och sjukvård är följande.

- **Socialstyrelsen och den ”nationella pandemigruppen”** har ett övergripande ansvar och följer utvecklingen globalt.
Socialstyrelsen har huvudansvaret för pandemiberedskap i landet, tar fram nationella strategier, lagrar läkemedel och samverkar med landstingens smittskyddsläkare.
- **Smittskyddsinstitutet** är central förvaltningsmyndighet med uppgift att bevaka det epidemiologiska läget i fråga om smittsamma sjukdomar bland människor och främja skyddet mot sådana sjukdomar.
- **Myndigheten för samhällsskydd och beredskap - MSB**, (tidigare KBM) samordnar i händelse av kris information till allmänhet samt i samverkan med Socialstyrelsen stödjer samhällets planering för att kunna möta en pandemi.
- **Landstinget** svarar för att nödvändiga smittskyddsåtgärder vidtas inom länet.
Smittskyddsenhetens läkare planerar, organiserar och leder smittskyddsarbetet.
Samverkan sker med övrig sjukvård, de kommunala nämnder som svarar för miljö- och hälsoskyddsfrågor och länsveterinären.
- **Länsstyrelsen** ansvarar för övergripande beslut om inriktning och planering av civila beredskapsåtgärder i fredstid samt för samordning av prioritering av vaccinationsbehov, djurskydd m.m.
- **Kommunen** svarar genom samhällsbyggnadsnämnden för att smittskyddsåtgärder vidtas mot livsmedel, vattentäkter, avloppsvatten, ventilationsanläggningar och andra objekt som sprider eller misstänks sprida smittsamma sjukdomar.
Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) ansvarar för åtgärder föranledda av smitta bland brukare och personal inom vård- och omsorg.
- **Jordbruksverket** ansvarar för smittskyddet när det gäller tamboskap.

6 Planeringsförutsättningar vid pandemi

Planen bygger på följande planeringsförutsättningar.

- Tiden från att en ny virustyp först identifierats till dess att Sverige drabbas blir troligen kortare än vid tidigare pandemier (cirka 3-4 månader)
- Under en period av 6-8 veckor ska en frånvaro **om minst 15 % av** de anställda hanteras
- Pandemin når kulmen under vecka 2 och 3, **då 50 % av** medarbetarna förutsätts att inte utföra arbete (egen sjukdom, sjukdom i familjen eller andra orsaker)
- Pandemin bedöms kunna ha flera vågor och den andra vågen kan tänkas komma **3-9 månader** efter den första
- Sjukfrånvaron kommer inte att vara jämnt fördelad och inom viktiga nyckelkategorier kan alla på en arbetsplats vara frånvarande samtidigt. För de som blir sjuka beräknas **en frånvaro på minst 5 arbetsdagar**
- Vaccin förutsätts kunna ges till befolkningen först 3-4 månader efter pandemiutbrottet. Vaccinet är planerat att levereras under en sexmånadersperiod och ska räcka till hela landets befolkning. Liksom när det gäller antivirala läkemedel gäller principen att det är de med störst behov som får vaccin först.

7 Åtgärder under pandemins olika faser

Planeringen utgår från den indelning, fas 1-6, som gjorts av WHO - World Health Organisation, bilaga 1.

7.1 Kommunens åtgärder nivå 1- bevakning (WHO fas 1-4)

Fas 3: Infektion, med ny subtyp av influensavirus, hos människa har påträffats, men ingen eller liten risk för spridning från person till person.

Fas 4: Begränsad spridning mellan människor uppträder lokalt. Virusets är ännu inte helt anpassat till människa.

Åtgärd	Ansvarig
Följa utvecklingen och vidarebefordra information inom kommunen	Pandemigrupp
Ta fram verksamhetsprioritering för samhällsviktig verksamhet. Personalplanering	Respektive förvaltningschef.

7.2 Kommunens åtgärder – beredskap (WHO fas 5)

Större spridning mellan människor, fortfarande lokala utbrott, vilket tyder på att viruset har börjat anpassa sig till människor. Stor risk för pandemi.

Åtgärd	Ansvarig
Ordinarie ledning Krisledningsstab förbereds att aktiveras	Kommunchef
Information till berörda nämnder Kommunstyrelsen/arbetsutskott (krisledningsnämnd) informeras om läget.	Förvaltningschef Kommunchef, pandemigrupp
Prioritering av samhällsviktig verksamhet. Personalplanering, översyn av delegeringar	Respektive förvaltningschef i samråd med kommunchef och pandemigrupp
Samverka med länsstyrelsen, landstinget samt smittskyddsenheten	Pandemigrupp
Sprida information om åtgärder för att begränsa smittspridning inom de kommunala verksamheterna	Pandemigrupp till ledningsgrupp, därefter till förvaltningarna via intranät, affischer
Bedöma behov av skyddsutrustning, nivå	Respektive förvaltningschef, MAS
Möjliggöra åtkomst till kommunens datanätverk hemifrån för distansarbete, efter beslut av verksamhetsansvariga	IT-enheten
Förbereda hur kommunen ska informera allmänheten	Informationsenheten

7.3 Kommunens åtgärder – akutskede (WHO fas 6)

Pandemi. Ökad och bekräftad spridning i hela befolkningen.

Åtgärd	Ansvarig
Ordinarie ledning så långt som möjligt	
Prioritering och omfördelning av resurser i kommunen, samhällsviktig verksamhet Beslut om stängning av verksamheter	Ledningsgrupp Resp. nämnd /förvaltningschef och ordförande
Beslut om eventuell omfördelning av personal till prioriterade verksamheter inom respektive förvaltning	Respektive förvaltningschef
Fortlöpande information till resp. nämnd	Förvaltningschef
Information till allmänheten	Informationsenheten i samverkan med landstinget m.fl.
Samverkan med länsstyrelsen, landstinget, smittskyddsenheten, företagshälsovården	Pandemigrupp
Höjd hygienivå. Rutiner för minskad smittspridning, ökad lokalvård i spec. lokaler	Respektive förvaltningschef, MAS, skolhälsovård
Undvik fysiska sammanträden. Använd om möjligt telefon och e-post	All personal

När störningarna i verksamheten börjar bli kännbara, exempelvis på grund av sjukfrånvaron, kan följande åtgärder vidtas.

Åtgärd	Ansvarig
Aktivera krisledningsstab och krisledningsnämnd vid behov	Kommunchef
Ledningsgruppen följer läget i samtliga förvaltningar	Respektive förvaltningschef rapporterar Pandemigruppen sammanställer en kommun-gemensam rapport
Överväga om det är möjligt för personalen att ta med friska barn till arbetsplatsen	Respektive förvaltningschef i samråd med pandemigrupp
Intern krishantering för personal som bedöms behöva stöd	Chef, vid behov stöd från personalenhet, företagshälsovård
Där personliga kontakter är nödvändiga, försök begränsa antalet kontakter	Gäller alla

7.4 En andra influensavåg kan uppträda 3-9 månader efter den första vågen

7.5 Pandemin upphör

Åtgärd	Ansvarig
Skriftlig utvärdering och vid behov revidering av planer	Pandemigruppen

8 Information

Information till allmänhet, kommunens egen personal och media är mycket viktigt vid epidemier för att bidra till minskad smittspridning och oro. Vid en pandemi ska kommunen lämna information om eventuella förändringar i kommunens verksamhet och service samt hänvisa till övrig information som andra aktörer ansvarar för genom direktlänkar på kommunens hemsida.

Informationsenheten kan behöva personalförstärkning och tillföras specialkompetens, exempelvis inom områdena medicin och miljö.

Information som lämnas till allmänheten ska om möjligt först delges kommunens medarbetare. Det är viktigt att speciellt uppmärksamma information till receptioner och medborgarkontor. Att använda sedvanliga informationskanaler är viktigt, men även att kreativt finna nya utifrån uppkomna behov.

9 Inventering av kommunens verksamheter/samhällsviktig verksamhet

Se bilaga 2.

10 Vaccinationer

Svenska staten har tecknat avtal om tillgång till vaccin vid en pandemi. För att uppnå en skyddande immunitet behövs troligen två vaccindoser, med ett intervall på några veckor. Vaccinationerna sker till befolkningen efter den prioritering som Socialstyrelsen beslutat om. Landstingen ansvarar för själva vaccinationerna.

11 Annan samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska gränser

Verksamhet	Aktörer lokalt, exempelvis
Entreprenörer - kommunal verksamhet (exempelvis snöröjning, renhållning, personliga assistans)	
Sjuk- och hälsovård, ambulansverksamhet	Landstinget Västernorrland
Räddningstjänst	Räddningstjänstförbundet Höga Kusten Ådalen
Läkemedel	Apoteket AB, transportföretag
Livsmedelsdistribution	Konsum, ICA, Handlarn, grossister
Drivmedelsdistribution	Statoil, OK Q8, Bilisten, transportörer
Polisverksamhet	Polismyndigheten Västernorrland
Matproduktion	Landstinget Västernorrland, grossister
Energiproduktion	EON, Vattenfall, Svenska Kraftnät
Bevaknings- och larmföretag	Securitas, SOS-alarm m.fl.
Tvätterier	Textilia Tvätt & Textilservice
Begravningsverksamhet	Svenska kyrkan, Fonus, Nya begravningsbyrån
Telefoni, data	Telia, Ventelo, Svenska kraftnät, Teracom, Banverket, Telenor m.fl.
Service/underhåll/entreprenörer	
Finansiella tjänster	Banker, värdetransporter
Transporter (färdtjänst, taxi, SJ, bussar)	

12 Personalplanering och bemanning

Under en pandemi kan följande åtgärder bli aktuella.

- Översyn av delegeringsordningar, exempelvis beslutsrätt för ersättare för ordinarie chef
- Avtal avseende undantag från gällande regler, exempelvis veckovila, övertid
- Omfördela personal mellan arbetsuppgifter och arbetsplatser
- Inventera övriga personalresurser, exempelvis pensionerade medarbetare, tidigare vikarier. Samverkan med andra kommuner
- Ändrade arbetsformer. Kan exempelvis vissa arbetsuppgifter skötas från hemmet, kan "fysiska" möten ersättas av telefonmöten?

Samverkan har skett med fackliga organisationer. Löpande information kommer att lämnas på Centrala Samverkansgruppens sammanträden.

13 Hälsa/arbetsmiljö

Arbetsmiljöarbetet ska utföras av arbetsgivaren i nära samverkan med skyddsombud och medarbetare. Företagshälsovården är en resurs i detta arbete och landstingets smittskyddsenhet kan bistå med hjälp.

Arbetsgivaren ska fortlöpande undersöka arbetsförhållandena och bedöma riskerna som arbetstagarna kan drabbas av vid en pandemi. Även den psykiska påfrestningen ska bedömas.

Kunskaper om bland annat smittrisker, förhållningssätt och symptom är avgörande för att undvika smitta. Se bilaga 3.

Olika yrkesgrupper kan behöva olika kunskaper och information. Rutiner ska finnas för att ta hand om personal som insjuknar på arbetsplatsen.